

ARGUS de la PRESSE
21, Bd Montmartre • 75002 PARIS
Tél. : 742-49-46 • 742-98-91

N° de débit:.....

ODGŁOSY
ŁÓDŹ, UL. PIOTRKOWSKA 96

wydanie
3 8 1 8 - 83 - 1978

ANDRZEJ GRUN

CZESKA I SŁOWACKA tkanina artystyczna

W Ośrodku Propagandy Sztuki otwarta została 4 bm. wystawa tkanin czeskich i słowackich artystów. Ekspozycja ma charakter retrospektywny, obejmuje swoim zakresem twórczość w dziedzinie tkaniny zamkniętą w latach 1945—1975. Łódzka mutacja ekspozycji, z braku odpowiednich sal wystawowych (w gmachu Muzeum Historii Włókiennictwa prowadzony jest aktualnie remont) jest niepełna. Całą ekspozycję będzie można obejrzeć w październiku w salach warszawskiej Zachęty. I znówu daje się odczuć dotkliwie brak w Łodzi Galerii z prawdziwego zdarzenia. Który to raz? O, na wolowej skórze by nie episał. Piszę, że dotkliwie daje się odczuć niekompletność ekspozycji, bo jest ona, nawet w tej formie, jaką za-

Socjalistycznej i Ministerstwa Kultury Słowackiej Republiki Socjalistycznej jako główna impreza Dni Kultury Czeskiej i Słowackiej w Polsce, odbywających się z okazji 30-lecia wyzwolenia Czechosłowacji przez Armię Radziecką. Przy okazji informuję, że w Muzeum Sztuki otwarta została w związku z obchodami 30-lecia wyzwolenia CSRS ciekawa ekspozycja malarstwa czeskiego ze zbiorów Muzeum.

Wystawa czeskiej i słowackiej tkaniny jest drugą retrospektywną ekspozycją tej gałęzi sztuki zaprezentowaną w Polsce. Pierwsza odbyła się w 1966 roku w salach Muzeum Historii Włókiennictwa i obejmowała twórczość artystów czeskosłowackich na przestrzeni lat 1956—1966. Był to wybór dokonany z ogólnokrajowej wystawy czeskiej i słowackiej tkaniny, zorganizowanej w Ujeżdżalni Zamku Praskiego z okazji Kongresu AICA. Zresztą kontakty polskich i czeskosłowackich twórców tkaniny są obustronne. Wymienić tu można jako przykład tych kontaktów pokaz polskiej tkaniny unikatowej w ubiegłym roku w Muzeum Współczesnej Tkaniny Artystycznej w Jindřichovym Hradcu i w Pradze z okazji Dni Kultury Polskiej w CSRS. Ponadto twórcy polscy i czeskosłowaccy spotykali się na pokazach międzynarodowych, takich jak Biennale w Lozannie, wystawy w Amsterdamie, Barcelonie, Madrycie, Grenoble, Sao Paulo. W roku bieżącym, w październiku spotkają się na Międzynarodowym Triennale Tkaniny w Łodzi.

Życiorys czeskiej i słowackiej tkaniny artystycznej jest stosunkowo krótki. Można go rozpocząć od lat dziesiątych naszego wieku, kiedy to w Valasské Meziří i Jindřichov Hradec utworzone zostały pracownie gobelinu działające na zasadach manufaktury. W pracowniach tych realizowano projekty powstałe w oparciu o tradycyjną technikę gobelinu. Ogromne zasługi w organizacji i uwspółcześnieniu tych pracowni miała Maria Teinitzerova, która pracując w Jindřichovym Hradcu poszerzała zakres stosowanych materiałów tkackich, konsekwentnie odchodziła od kanonów tradycyjnego gobelinu, starała się zwiększyć zakres ingerencji projek-

tanta w realizację projektu. Pracując z malarzem Franciszkiem Kyselim, zrealizowała według metod przez siebie proponowanych, ośmioczęściowy cykl pod tytułem „Rzemiosła”, który na Światowej Wystawie Sztuk Dekoracyjnych w Paryżu w 1925 roku nagrodzony został medalem Grand Prix. Było to pierwsze wyjście czeskiej tkaniny artystycznej na forum międzynarodowe.

Po wyzwoleniu artyści czescy i słowaccy włączali się stopniowo lecz systematycznie w nurt sztuki europejskiej we wszystkich jej dziedzinach. Nowy system szkolnictwa, mecenat państwa i partii, zielone światło dla wszelkiej twórczości artystycznej spowodowały w Czechosłowacji bujny rozkwit sztuki, w tym także sztuki tkackiej. Czescy i słowaccy plastycy coraz częściej pokazywali swoje tkaniny na imprezach międzynarodowych. Wypracowali powoli swój odrębny styl, łącząc nowoczesność i śmiałość decyzji artystycznej, świeżość inwencji i odwagę eksperymentu z rzetelnym warsztatem. Czerpiąc swobodnie z wszelkich, dostępnych dzisiaj artystów źródeł inspiracji, zachowując swoją indywidualność, starają się przemawiać językiem własnym, przez siebie wypracowanym.

Coraz częściej artyści czescy i słowaccy tworzą tkaniny „od początku do końca”; projektują i realizują tkaniny samodzielnie, bez udziału rzemieślników. Przynosi to oczywiście efekty o wiele bardziej interesujące pod względem artystycznym i technologicznym. Widać też wyraźnie ciekawość twórców czeskich i słowackich do nowych tworzyw i nowych form, tak charakterystyczną dla współczesnej tkaniny w ogóle. Krótko mówiąc, artystyczna tkanina czeska i słowacka jest nowoczesną, wrażliwą i elastyczną dziedziną twórczości; żywa i różnorodna jak żywa i różnorodna może być tylko sztuka zaangażowana w rozwiązywanie aktualnych problemów formalnych i ideowych.

Ciekawy pokaz w Ośrodku Propagandy Sztuki w Parku Sienkiewicza kreśli nam wyraźnie drogi rozwoju tkaniny czeskiej i słowackiej i daje dość wyczerpującą informację o zainteresowaniach i poszukiwaniach w tej dziedzinie sztuki.

Karel Baron — „Trzy prądkie”

prezentowano nam w Ośrodku, interesująca z wielu powodów. Ale po co ją właściwie te żale o Galerii tutaj wypłakuję? Będzie wystawa w Zachęcie, to sobie zainteresowani wsłuchajcie w pociąg i przejdźcie się do Warszawy. Łódź od stolicy bliźniutko, problemu nie ma.

Ale do rzeczy. Wystawa czeskiej i słowackiej tkaniny unikatowej zorganizowana została przy współudziale Ministerstwa Kultury Czeskiej Republiki